

SCHAAKRUBRIEK

No. 8.

Alle correspondentie betreffende deze rubriek aan Dr. J. Selman, Kerkrade, Hoofdstraat 7.

Algemeen gedeelte.

Uitslagen van den winterwedstrijd der Heerlensche Schaakvereniging: Nijburg—Reichrath 0—1; Dr. Selman—Filipiak 1—0; Koblitz—v. d. Wolk 1—0; Schoenmakers—Jonge 1—0; Vinken—Filipiak 1—0; v. Kerkoerle—Herstein 1—0; Vinken—v. d. Wolk 1—0; v. Rossum—v. Gerstel afg.; Dr. Selman—Koblitz afg.

Partij-gedeelte.

Partij No. 15.

Wit: J. Nijburg (Heerlen)
Zwart: L. Reichrath (Schaesberg)
Gespeeld te Heerlen op 2 Nov. 1934.

1. d2—d4 d7—d5
2. Pg1—f3 Pg8—f6
3. e2—e3 c7—c6
4. Lf1—d3

Wit bouwt zich een Colle-aanval op (verg. ook partij No. 14), die al van te voren gericht is op de vijandelijke korte rochadestelling. Zwart kan met 3., Lf5 beletten, dat Wit's looper op d3 de beste positie gaat innemen, en dat is dan ook waarschijnlijk het beste antwoord op 3. e3; hoewel Wit dan met 4. c4 in het gewone damegambiet kan overgaan, waarin de zwarte looper op f5 niet bijzonder gunstig staat. Zwart kiest in deze partij echter een andere opstelling.

4. Lc8—g4
5. Pb1—d2 c7—e6
6. c2—c3

Dit is niet het idee der opening! Deze zet is alleen aangewezen, wanneer Zwart met c5 het witte centrum aanvalt. Juist nu Zwart zich zoo passief opstelt en het witte centrale punt d4 ongemoeid laat had Wit reeds 6. e4! kunnen spelen. Want dit is het „Leitmotiv“ der Colle-variant: na voldoende voorbereiding het centrum openen. Die voorbereiding was hier reeds voldoende!

6. Lf8—d6

7. Dd1—c2

De dame hoort in deze opening niet op e2, doch op e2. Doch reeds dreigde Zwart met 7., e5! het initiatief te nemen.

7. Pb8—d7

8. e3—e4 d5xe4

9. Pd2xe4 Pf6xe4

10. Ld3xe4 f7—f5!

Een uitstekende zet! Nu blijkt: reeds de slechte stand der dame op e2. Plaats de dame op e2 en Wit staat beter!

11. Le4—d3 Lg4xf3

12. g2xf3 Dd8—h4!

Verhindert 13. f4, waarmede Wit e5 in bedwang zou houden. En de mogelijkheid om vroeg of laat e5 te kunnen spelen is een levenskwestie voor de zwarte stelling, door zwakte van e6!

13. Dc2—e2 0—0—0!

Indirecte dekking van pion e6! (14. De6:?, Te8).

14. Lc1—e3 g7—g6

Zwart bereidt e5 zorgvuldig voor.

15. 0—0—0 Th8—e8

16. Td1—g1 Ld6—f4

Verhindert 17. Lg5.

17. De2—c2 e6—e5!

18. Kc1—b1

Bij 18. de5: Pe5: verliest w. (19. Le2, Le3: 20. fe3: Df2),

18. e5—e4

19. f3xe4 f5xe4

20. Ld3—e2 Pd7—f6

Er dreigde 21. Tg4 met verlies van den looper f4.

21. h2—h3 Lf4xe3

22. f2xe3 Kc8—b8

Een veiligheidsmaatregel. Zwart staat al zoo goed, dat hij daarvoor rustig den tijd kan nemen. Nu dreigt 23. Df2 en 24. Pd5, waarmede pion e3 zou vallen.

23. c3—c4 Dh4—h6

24. Dc2—c1 Pf6—h5

25. Tg1—g2 Ph5—g7

26. Dc1—g1 Pg7—f5

27. Tg2—g5

Door zijn torenmanoeuvre houdt Wit het zwarte paard nog juist in bedwang.

27. Dh6—f8

28. h3—h4
Juist! Wit's eenige kans ligt in een „rück-sichtlose“ aanval op de zwarte koningspion-nen.
28. Kb8—a8
29. a2—a3 Df8—f6
30. h4—h5 Te8—g8
31. Th1—h3 a7—a6
32. Dg1—g4 Pf5—b6
33. Dg4—h4
Wit heeft zijn kansen uitstekend waargeno-men! Het is nu zeer de vraag of Zwart's voordeel wel iets beteekent.
33. Ph6—f7
34. Tg5—g2 Df6xb4
35. Th3xb4 g6xb5
36. Tg2xg8 Td8xg8
37. Th4xe4
Wanneer we nu de balans opmaken, dan staat Wit in het centrum beter en praktisch een pion voor, terwijl Zwart een sterke troef in zijn vrije h-pion heeft. De strijd be-gint als het ware opnieuw!
37. Pf7—d6
38. Te4—h4 Tg8—e8!
39. Th4xb5 Te8xc3
40. c4—c5(?)
Dit lijkt sterker dan het is. Zonder twijfel was 40. Te5 beter. Zwart mag dan niet ruilen (zijn koning staat te ongunstig om de vrij-pion te houden), en na bv. 40., Th3 37. c5, Pf7 38. Te8+, Ka7 39. Lc4 staat Wit uitstekend.
40. Te3xe2
41. c5xd6 Te2—e6!
Op 41., Te4 heeft Wit een fraai ant-woord, nl. 42. Td5!
42. d6—d7 Te6—d6
43. Th5xb7 Ka8—a7
Blijkbaar vreest Zwart het spel na 43., Kb8 44. Th8+, Kc7 45. d8D+, Td8: 46. Td8:, Kd8: te zullen verliezen. Dat is waarschi-jnlijk toch niet het geval, hoewel de witte koning dichterbij is.
44. Kb1—c2 Td6xd4
45. Kc2—c3 Td4—d5
46. b2—b4 Ka7—b8
47. a3—a4 b7—b6
48. Kc3—c4 b6—b5+
Er dreigde 49. b5!
49. a4xb5 a6xb5+
50. Kc4—c3 Kb8—c7
51. Th7—g7 Td5xd7
52. Tg7xd7+ Kc7xd7

Stand na 52., Kd7:

- Het nu volgende eindspel is leerzaam voor iedereen. Nergens in de partij liggen zoo-veel strikken als in de simpelste pion-en-eindspelen!
53. Kc3—d3 Kd7—e6
54. Kd3—e4!
Zwart's kans ligt in de doorbraak e5. Die moet Wit verhinderen, dwz. zoodra de zwarte koning op d6 komt, moet de witte koning op d4 kunnen komen, ma.w. Wit moet steeds de oppositie houden. Als op zeker oogenblik Zwart de oppositie sluit, hetzij op e4—e6, of op d4—d6, dan moet Wit die bij zijn zet verlaten en Zwart breekt door met c5. In dit licht moeten de volgende konings-zetten van beide spelers bekeken worden: Wit tracht de oppositie te houden, en Zwart tracht Wit te bewegen ze op te gooien.
54. Kc6—f6
55. Ke4—d4 Kf6—e6
56. Kd4—e4 Ke6—d6
57. Ke4—d4 Kd6—d7!
Speelt Wit nu 57. Ke4, Ke5 of Kc5 dan ver-liest hij! Vergelijk: 57. Ke4, Ke6 58. Kd4, Kd6 en c5 volgt
of 57. Ke5, Ke7 58. Kd4, Kd6 (of 58. Ke4, Ke6)
of 57. Kc5, Kc7 58. Kd4, Kd6.
58. Kd4—e3!
Wit geeft hier blijk de voetangels van dit soort eindspelen te kennen! Hij neemt een positie in, gereed om den zwarten koning

onmiddellijk in oppositie tegemoet te treden. Daartoe was ook 58. Kd3 voldoende, niet echter 58. Kc3.

58. Kd7—e7
 59. Ke3—d3 Kc7—b6
 60. Kd3—d4 Kb6—a6
 61. Ka6—b7
 62. Kd3—d4?

Vanaf dit oogenblik raakt Wit blijkbaar de draad kwijt, en vergeet de oppositie-leer. Zwart kan nu immers met 62. Kb6 de doorbraak forceeren en zoo zijn kans nemen. Juist was 62. Ke3 of Kc3.

62. Kb7—c8
 63. Kd4—e5?

Ook nu raakt Wit de oppositie kwijt, doordat Zwart „een driehoekje kan loopen”. Een goede raad: blijf altijd achter de kritische velden (hier d4 en e4). Dus: 63. Kd3.

64. Ke5—d4 Kd7—d6
 65. Kd4—e3 Kd6—e5
 66. Ke3—d3 Ke5—d5
 67. Kd3—c3

Nu wordt Wit weggedrongen van zijn pion.

67. Kd5—e4
 68. Kc3—c2 Ke4—d4
 69. Kc2—b3 Kd4—d3
 70. Kb3—b2 Kd3—c4
 71. Kb2—a3 Kc4—c3
 72. Ka3—a2 Kc3xb4

en Wit gaf op.
 Een in alle stadia leerzaam en interessante partij!

Probleemgedeelte.

No. 5. H. H. Kamstra.

Mat in drie zetten.

Wit: Kg1, De1, Te2, Pa2 en e3, Lb2 en b5, pi b4 en f5.
 Zwart: Kd8, Da8, Pd7, La7 en g8, pi a5, c4, d5, f5, g3, h5.

No. 6. J. Maas.

Mat in twee zetten.

Wit: Kf8, Da3, Td3 en h8, Pc8, pi c6.
 Zwart: Kd8, Dd5, Lal en e4, pi c7, f3, f7 en g7.

Deze problemen (speciaal de driezetter is wat lastiger!) zijn No. 5 en 6 van den Ien oplossingswedstrijd. Inzending tot a.s. Vrijdag laatste post bij den Schaakredacteur.

Oplossingen.

No. 1 (C. Lutgen).

1. Lc3—e1
 Een zeer eenvoudig probleem!

No. 2 (K. Buchwald en H. Brix; W.S. 1934).

1. Te1—e7
 1., Le7: 2. Le7:+, c5 3. bc6:e.p.±
 1., Lg7 2. Tg7:, c6 of c5 3. Ta7+
 1., Lb6 2. Tc7:
 Eveneens niet lastig, doch met de verleiding
 1. Te8; echter: 1., Lb4 2. Le7, c5!
 3. Ta8±?, La5!
 En de manoeuvre 1. Tb1 2. Tb2 3. Ta2 faalt op 1., Lc5!, heigeen Wit een zet kost om de looper te nemen (anders perning op d4).

Op de helft van den wedstrijd zal de stand der deelnemers gepubliceerd worden.